

Sygn. akt *I ACa 403/15*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Elżbieta Fijałkowska

Sędziowie: SA Bogdan Wysocki (spr.)

SA Małgorzata Gulczyńska

Protokolant: st. sekr. sąd. Sylwia Woźniak

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2015 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **Spółdzielni (...) w M.**

przeciwko **A. J. (1), H. J. (poprzednio K.)**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku częściowego Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 30 stycznia 2015 r. sygn. akt XII C 2227/09

oddala apelację.

SSA Bogdan Wysocki SSA Elżbieta Fijałkowska SSA Małgorzata Gulczyńska

Sygn. akt *I ACa 403/15*

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 3 września 2009 r. **powódka Spółdzielnia (...) w M. z siedzibą w M.** wniosła o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, aby **pozwani A. J. (2) i H. K. (1)** zapłacili solidarnie kwotę 79.500 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania za szkodę poniesioną przez powódkę w związku z bezprawną wypłatą ww. kwoty z konta powódki w okresie od maja do listopada 2008 r. Nadto powódka wniosła o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w przypadku ustanowienia pełnomocnika procesowego.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 5 października 2009 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu uwzględnił w całości powództwo.

Wyrokiem częściowym z dnia 30 stycznia 2015 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił powództwo przeciwko pozwanemu A. J. (1).

Podstawą rozstrzygnięcia były następujące ustalenia i wnioski.

W dniu 12 kwietnia 2001 r. powódka oraz Gmina M. zawiązały spółkę pod nazwą: Zakład Usług (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., w której powódka objęła 455 udziałów, a Gmina M. objęła 1.297 udziałów. Na posiedzeniu w dniu 11 lipca 2003 r. Walne Zgromadzenie powódki podjęło uchwałę nr (...) (...) w sprawie zbycia udziałów Spółdzielni ww. Spółce (...).

Udziały ww. spółce stanowiły jedynie majątek powodowej spółdzielni.

Na Walnym Zgromadzeniu Spółdzielni (...) w M. w dniu 3 czerwca 2004 r. został przegłosowany wniosek, aby została powołana Rada (...) powódki w składzie 3 osobowym. Osoby, które zostały wskazane jako kandydaci do Rady (...) odmówili zgody na kandydowanie. Członek Zarządu - pozwana H. K. (1) stwierdziła, że ze względu na to, że nie można wybrać Rady (...) należy pod koniec miesiąca czerwca zwołać Walne Zgromadzenie i postawić Spółdzielnię w stan likwidacji. Jednocześnie na przewodniczącego Rady (...) Zakładu Usług (...) Sp. z o.o. na posiedzeniu w dniu 3 czerwca 2004 r. wybrany został Z. O.. Termin następnego posiedzenia wyznaczono na 30 czerwca 2004 r.

W dniu 30 kwietnia 2008 r. w wyniku sprzedaży udziałów w spółce Zakład Usług (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. na rzecz Gminy M. powódka uzyskała kwotę 80.000 zł. Ówczesnym Prezesem Zarządu powódki był pozwany A. J. (2), członkiem Zarządu – zastępcą Prezesa była pozwana H. K. (1). Kwota 80.000 zł została przez pozwanych w dniu 30 kwietnia 2008 r. wpłacona na konto powódki prowadzone w Banku (...)G. Oddział w M..

Zgodnie z upoważnieniem w Banku (...) G. Oddział w M. do wypłaty środków zgromadzonych na rachunku powódki upoważniony był Prezes Zarządu i członek Zarządu w osobach pozwanych łącznie.

W strukturach powódki do 2004 r. funkcjonowała Rada (...), której przewodniczącym w okresie od lat 80-tych do 2004 r. był Z. O..

Na dzień 17 października 2008 r. Zarząd powódki zwołał Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie powodowej Spółdzielni. Na posiedzeniu tym ponownie na Przewodniczącego Rady (...) został powołany Z. O. i dokonano wyboru pozostałych członków Rady.

W dniu 19 grudnia 2008 r. odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie (...) powodowej Spółdzielni, na którym została podjęta uchwała nr (...) (...) w sprawie postawienia powódki w stan likwidacji. Na posiedzeniu (...) pozwany A. J. (2) zaproponował podjęcie uchwały nr (...) (...) o powołaniu pozwanych na likwidatorów powódki. Powyższa uchwała nie zastała podjęta wobec 23 głosów „przeciw” i 14 głosów „wstrzymujących się”. Natomiast większością 29 głosów „za”, przy 1 głosie „przeciw” i 7 głosach „wstrzymujących” została podjęta uchwała o wyznaczeniu H. K. (2) prowadzącego kancelarię prawną na likwidatora powódki, którego kandydaturę przedstawił Z. O..

Kwota pochodząca ze sprzedaży udziałów miała wówczas stanowić jedyny majątek powódki. Na Zgromadzeniu tym pozwany informował członków, że pieniądze ze sprzedaży udziałów są na koncie powódki i przedstawił koszty likwidacji powódki, których łączna kwota stanowić miała maksymalnie sumę około 36.500 zł (tj. 1.500 zł na koszty wpisu do KRS, 1.000 zł na ogłoszenie w prasie o likwidacji, kwota 10.000 zł jako „jubileuszówka” dla H. K. (1) za lata jej pracy na rzecz Spółdzielni bez wynagrodzenia, kwota 4.000 zł na archiwum, około 10.000 zł na nieprzewidziane koszty, kwota 10.000 zł brutto jako wynagrodzenie likwidatorów - po 5.000 zł na osobę). Powyższe wyliczenia stanowiły propozycję pozwanego A. J. (1).

Po podjęciu uchwały o wyborze H. K. (2) na likwidatora powódki, na posiedzeniu tym pozwana H. K. (1) wskazała, że z tytułu 25 lat pracy na rzecz powodowej Spółdzielni należy jej się odprawa, o co skieruje sprawę do Sądu Pracy.

Pozwana H. K. (1) w dniach od 6 maja 2008 r. do dnia 14 listopada 2008 r. za pomocą wypełnionych i podpisanych przez siebie czeków gotówkowych dokonała wypłaty z konta powódki łącznie kwoty 79.500 zł.

Pozwana H. K. (1) pełniła na podstawie umowy o pracę do dnia 31 października 2002 r. funkcję głównej księgowej powodowej Spółdzielni.

Powyższą kwotę H. K. (1) pobrała z rachunku powódki jako swoje wynagrodzenie za wykonywane czynności oraz za wynajem pomieszczenia na siedzibę Spółdzielni, jak również za wynajem pomieszczenia za składowanie i stały nadzór nad dokumentacją porzuconą przez udziałowców.

Zgodnie ze Statutem (...) w M. posiedzenia Rady(...) zwołuje jej przewodniczący lub zastępca, co najmniej raz na kwartał. Zgodnie ze Statutem powodowej spółdzielni kadencja Rady (...)wynosi 4 lata, Rada (...) składa się z 3 członków wybranych przez Walne Zgromadzenie Spółdzielni. Zgodnie z § 35 Statutu powódki, do zakresu Rady(...)należy wybieranie i odwoływanie członków Zarządu, w tym Prezesa i jego zastępców w głosowaniu tajnym, podejmowanie uchwał w sprawach czynności prawnych dokonywanych między Spółdzielnią a członkami Zarządu oraz reprezentowanie Spółdzielni przy tych czynnościach, ustalanie wynagrodzenia członków Zarządu i zasad premiowania od wyników i przyrostu majątku Spółdzielni.

Likwidacja powódki nie została przeprowadzona, gdyż H. K. (2) odmówił podjęcia obowiązków likwidatora.

Na posiedzeniu Rady (...)powódki w dniu 16 marca 2009 r. uchwałą nr (...) Rady (...) pozwany A. J. (2) i pozwana H. K. (1) zostali odwołani z pełnionych funkcji w Zarządzie powódki.

Uchwałą nr(...) Rady (...) powódki z dnia 16 marca 2009 r. Rada (...)jednogłośnie wybrała na Prezesa Zarządu powódki A. D..

Nowo wybrany prezes zarządu powódki A. D. w piśmie z dnia 23 marca 2009 r. odebrany w dniu 26 marca 2009 r., doręczył pozwanej H. K. (1) uchwałę Rady (...) o odwołaniu członków Zarządu powódki, prosząc jednocześnie o przekazanie dokumentacji będącej w jej posiadaniu.

W dniu 24 marca 2009 r. A. D. dowiedział się po sprawdzeniu konta powódki, że na koncie nie ma środków pochodzących ze sprzedaży ww. udziałów w dniu 30 kwietnia 2008 r.

W piśmie z dnia 26 marca 2009 r. pozwana H. K. (1) przesłała A. D. rachunki na łączną kwotę 79.500 zł za wynajem pomieszczenia, składowanie i nadzór nad dokumentacją powodowej Spółdzielni oraz rachunki za świadczenie pracy na rzecz powódki.

W piśmie z dnia 31 marca 2009 r. powódka wezwała pozwanych do zapłaty solidarnie kwoty 79.500 zł, która bezprawnie została wypłacona z konta powódki.

A. D. w piśmie z dnia 6 kwietnia 2009 r. odesłał pozwanej ww. rachunki wskazując, że nie znajdują one merytorycznego uzasadnienia i nie zostają uznane przez powódkę.

O powyższych wypłatach dokonanych przez pozwaną H. K. (1) nie wiedział nic pozwany A. J. (2), który dopiero po powołaniu nowego Zarządu i z pisma nowego Prezesa Zarządu powódki A. D. z dnia 31 marca 2009 r. dowiedział się, że z konta powódki została wypłacona kwota 79.500 zł.

Prezes Zarządu powodowej Spółdzielni pismem z dnia 14 kwietnia 2009 r. zawiadomił Prokuraturę Rejonową w Gnieźnie o popełnieniu przestępstwa przez pozwanych polegającą na bezprawnym zagarnięciu kwoty 79.500 zł.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w Gnieźnie nadzorował śledztwo z zawiadomienia Prezesa Zarządu A. D. z dnia 14 kwietnia 2009 r., w którym postawiono H. K. (1) między innymi zarzut o to, że w okresie od maja 2008 r. do listopada

2008 r. M. będąc zastępcą prezesa zarządu Spółdzielni(...) w M. dokonała przywłaszczenia mienia w postaci pieniędzy w kwocie 79.500 zł tj. o czyn z art. 284 § 1 k.k. Pozwanemu A. J. (2) nie postawiono żadnych zarzutów.

W dniu 1 kwietnia 2010 r. do Sądu Rejonowego w Gnieźnie Wydział II Karny wpłynął akt oskarżenia przeciwko pozwanej H. K. (1) o czyn z art. 284 § 1 k.k.

W ocenie Sądu Okręgowego w świetle dokonanych ustaleń faktycznych powództwo wobec pozwanego A. J. (1) nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powódka podstawy odpowiedzialności pozwanego upatrywała w przepisie art. 58 Prawa spółdzielczego w powiązaniu z art. 415 k.c.

Na podstawie art. 58 Prawa spółdzielczego, pozwany odpowiada wobec powodowej Spółdzielni w zakresie własnego zawinięcia.

Z dokonanych ustaleń wynika, że w istocie w okresie od czerwca 2004 r. do października 2008 r. Zarząd nie zwoływał Walnego Zgromadzenia członków powodowej Spółdzielni i w okresie od czerwca 2004 r. nie został powołany nowy skład Rady(...). Dopiero na posiedzeniu w dniu 17 października 2008 r. wyłoniony został przewodniczący Rady (...) i członkowie Rady. Jednocześnie pozwany J. wskazywał, że nie zwoływał Walnego Zgromadzenia, bo wcześniej dwukrotnie były podejmowane próby zwołania Walnego Zgromadzenia, które z uwagi na brak quorum nie doszły do skutku. Pozwany wskazywał, że próby takie odbyły się w 2004 r. Nie sposób jednak uznać, że powyższa okoliczność usprawiedliwia zachowanie pozwanego jako Prezesa Zarządu, skoro zgodnie z przepisami Prawa Spółdzielczego, które zostały powtórzone w Statucie powodowej Spółdzielni, Zarząd ma obowiązek przynajmniej raz w roku w ciągu sześciu miesięcy po upływie roku obrachunkowego zwołać walne zgromadzenie. Pozwany nie przedłożył natomiast żadnych dokumentów, by w okresie po czerwcu 2004 r. do października 2008 r. Zarząd podejmował próby zwołania Walnego Zgromadzenia. W związku z powyższym pozwany ponosi odpowiedzialność za naruszenie przepisu art. 39 § 1 Prawa Spółdzielczego. W konsekwencji braku zwoływania Walnego Zgromadzenia powodowej Spółdzielni w okresie od czerwca 2004 r. do października 2008 r. nie funkcjonowała Rada(...), która posiadała uprawnienia kontrolne i nadzorcze, w tym zgodnie ze Statutem powodowej Spółdzielni posiadała prawo wybierania i odwoływania członków Zarządu, w tym Prezesa i jego zastępców w głosowaniu tajnym, podejmowania uchwał w sprawach czynności prawnych dokonywanych między Spółdzielnią a członkami Zarządu oraz reprezentowania Spółdzielni przy tych czynnościach, czy ustalania wynagrodzenia członków Zarządu i zasad premiowania od wyników i przyrostu majątku Spółdzielni. Niewątpliwie brak funkcjonowania Rady (...) we wskazanym okresie skutkowało brakiem nadzoru nad działalnością Zarządu powodowej Spółdzielni. W związku z tym, należało uznać, że pozwany J. jako Prezes Zarządu powodowej Spółdzielni naruszył przepisy ustawy Prawo Spółdzielcze oraz postanowienia Statutu (...) w M..

Nie można jednak postawić znaku równości pomiędzy powyższymi zaniedbaniami pozwanego J., a odpowiedzialnością za wypłatę środków przez pozwaną H. K. (1) z konta powódki. Brak jest bowiem normalnego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy wypłatą w okresie od maja 2008 r. do listopada 2008 r. ww. środków przez pozwaną H. K. (1), która dokonała tej wypłaty samodzielnie, wystawiając rachunki za świadczone na rzecz Spółdzielni usługi, a brakiem funkcjonowania w tym okresie Rady (...) Pozwany J. nie uczestniczył w tej transakcji w żaden sposób, co więcej był przekonany, że nie ma możliwości wypłaty tych środków z konta powódki bez jego zgody i że nie wiedział nic o tej wypłacie przed marcem 2009 r. Zachowanie pozwanego należy uznać za usprawiedliwione, albowiem zgodnie z przepisami Prawa Spółdzielczego wszelkie oświadczenia woli w imieniu Spółdzielni wymagały współdziałania dwóch członków zarządu. Podobnie zgodnie z upoważnieniem w Banku, w którym powódka posiadała konto, i kartą wzoru podpisu, wszelkie dyspozycje na koncie powódki wymagały podpisu zarówno pozwanej K. jak i pozwanego J.. Żadne z dowodów wypłaty ww. środków z rachunku powódki, nie zawierały podpisu pozwanego J.. Co więcej, prowadzone postępowanie karne, które skutkowało wniesieniem aktu oskarżenia tylko przeciwko pozwanej K., potwierdzają powyższe ustalenia co do braku zgody pozwanego J. na wypłatę ww. środków przez pozwaną K.. Powyższe bezprawne zachowanie pozwanej K., nie skutkuje w żaden sposób odpowiedzialnością pozwanego J.. Pozwany jako Prezes Zarządu Spółdzielni, w tym na podstawie art. 415 k.c., odpowiada tylko w zakresie własnego

zawinienia. Pozwany ponosi odpowiedzialność za naruszenie przepisów Prawa Spółdzielczego i Statutu powodowej Spółdzielni w zakresie braku wykonania swoich obowiązków jako Prezesa Zarządu tj. braku zwoływania Walnego Zgromadzenia, co skutkowało brakiem powołania Rady (...) powódki. Nie mniej normalnym następstwem ww. czynności nie jest samodzielna wypłata ww. środków przez pozwaną K.. Funkcjonowanie Rady (...) w tym okresie skutkowało najwyżej wcześniejszym wykryciem ww. wypłaty przez pozwaną. Możliwe jest także, że Rada (...) odwołałaby wcześniej pozwaną K. z pełnionej funkcji członka zarządu, nie sposób jednak uznać, by nastąpiło to na pewno przed sfinalizowaniem transakcji sprzedaży udziałów w kwietniu 2008 r. Powódka nie przedłożyła bowiem żadnych dowodów, by już przed kwietniem 2008 r. miała podejrzenia co do niewłaściwego funkcjonowania Zarządu, by podejmowano wcześniej jakieś działania w celu odwołania członków Zarządu, w tym pozwanej K.. Również członkowie powodowej Spółdzielni posiadali uprawnienie do żądania zwołania Walnego Zgromadzenia. W sprawie nie przedstawiono żadnych dowodów, że w okresie od czerwca 2004 r. do kwietnia 2008 r. członkowie powodowej Spółdzielni, którymi byli także dotychczasowi członkowie Rady (...) (albowiem do Rady mogli być powoływani tylko członkowie Spółdzielni), składali żądania zwołania Walnego Zgromadzenia. Brak jest także jakichkolwiek dowodów, by przeciwko pozwanym wcześniej były kierowane zawiadomienia do prokuratury o niezgodne z prawem działanie na szkodę Spółdzielni. Powódka oprócz formułowania twierdzeń o odpowiedzialności pozwanego za brak zwoływania Walnego Zgromadzenia w okresie od czerwca 2004 r. do października 2008 r. nie wskazywała na żadne okoliczności, że w tym okresie z uwagi na potrzebę ochrony interesów Spółdzielni, zachodziła potrzeba zwołania Walnego Zgromadzenia, by brak funkcjonowania Rady (...) w tym okresie skutkował innymi, niż objęty niniejszym postępowaniem, działaniami pozwanych na szkodę powódki. Podkreślić należy, że z dowodów zgromadzonych w sprawie wynika, że do czasu odwołania pozwanych z pełnionych funkcji członków Zarządu w marcu 2009 r., w stosunku do pozwanych, w tym pozwanego J., nie były kierowane żadne zarzuty co do prawidłowości postępowania Zarządu powodowej Spółdzielni.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznając brak odpowiedzialności pozwanego J. za wypłatę przez pozwaną K. kwoty 79.500 zł z konta powódki, oddalił powództwo w stosunku do pozwanego J..

Apelację od wyroku złożyła powódka, zaskarżyła go w całości. Powódka zarzuciła rozstrzygnięciu:

- naruszenie prawa materialnego tj. art. 58 Prawa Spółdzielczego poprzez błędne przyjęcie, że przepis ten nie ustanawia odpowiedzialności członków zarządu za szkody wyrządzone spółdzielni w przypadku powstania szkody na skutek działania lub zaniechania oraz istnienia związku przyczynowego pomiędzy działaniem lub zaniechaniem członka zarządu a szkodą,
- naruszenie prawa materialnego tj. art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, że powódka nie wykazała w dostateczny sposób dowodu na poniesioną szkodę,
- naruszenie art. 58 Prawa Spółdzielczego poprzez przyjęcie, że osoby wchodzące w skład zarządu nie mogą wyrządzić szkody poprzez czyn niedozwolony na mocy art. 415 i n. k.c. w razie zagarnięcia przez nich określonej kwoty pieniędzy,
- dokonanie rażąco sprzecznych ze stanem faktycznym ustaleń w zakresie zasad dokonywania pobierania środków z rachunku bankowego powódki,
- przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów oraz zasad logiki i doświadczenia życiowego.

Wskazując na powyższe zarzuty powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości wobec pozwanego A. J. (1), ewentualnie wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Poznaniu wraz z pozostawieniem temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Pozwany A. J. (2) wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest w oczywisty sposób bezzasadna.

Ustalenia faktyczne sądu I instancji nie budzą wątpliwości i stąd Sąd Apelacyjny przyjmuje je za podstawę własnego rozstrzygnięcia.

Zostały one poczynione w oparciu o wszechstronne rozważenie całego zebranego w sprawie materiału dowodowego, którego ocena, przeprowadzona w pisemnym uzasadnieniu wyroku, jest pełna, zgodna z zasadami logiki i doświadczenia życiowego.

Ustalenia te kwestionuje się w apelacji w zasadzie w jednym istotnym punkcie.

Mianowicie skarżący twierdzi konsekwentnie, że pozwany, przy okazji zmiany wzorów podpisów w Banku (...) w G., Oddział w M., w dniu 30 kwietnia 2008r., zgodził się, aby gotówkę z konta powodowej spółdzielni można było wypłacać na podstawie dyspozycji podpisanej tylko przez jedną z osób uprawnionych, co miało w znaczący sposób ułatwić współpозwanej H. K. (1) (obecnie J.) defraudację tych środków.

Tymczasem zarzut ten oparty jest na dowolnych twierdzeniach strony skarżącej, sprzecznych z zebrany materiałem dowodowym.

Pozwany bowiem wykazał, że w umowie z bankiem zastrzeżono na piśmie, że do dysponowania środkami na koncie wymagane będą łącznie dwa podpisy osób wskazanych w karcie wzorów, czyli jego i H. K. (1), co wynika wprost z dołączonej do akt pierwotnej karty wzorów (k. 224).

Apelujący nigdy nie kwestionował i nie kwestionuje nadal prawdziwości wymienionego dokumentu, co oznacza, że podnoszone obecnie twierdzenia w omawianym przedmiocie noszą cechy całkowitej dowolności.

Natomiast inna rzeczą jest, że wspomniana karta wzorów i związana z nią dyspozycja co do wymogów korzystania z konta została następnie zmieniona w bliżej nieustalonych okolicznościach (por. k. 225). Nie ma jednak jakichkolwiek przesłanek do przyjęcia, że odbyło się to za wiedzą czy zgodą pozwanego A. J. (1).

W konsekwencji nie mogło być także mowy o uwzględnieniu zarzutów naruszenia przez sąd I instancji wskazywanych w apelacji przepisów prawa materialnego, w szczególności art. 58 prawa spółdzielczego.

Sposób ich formułowania wydaje się świadczyć bądź to o niedokładnym zapoznaniu się przez skarżącego z motywami orzeczenia, bądź o niezrozumieniu przez niego argumentacji sądu orzekającego.

Sąd Okręgowy nie stwierdził bowiem, że ostatnio wymieniony przepis nie ustanawia zasady pełnej odpowiedzialności członków zarządu za szkody wyrządzone spółdzielni na skutek ich działań lub zaniechań, ani że odpowiedzialność tych osób nie jest solidarna.

Zgodzić należy się z apelującym, że odpowiedzialność członka zarządu na podstawie art. 58 ustawy z 1982 r. - Prawo spółdzielcze jest cywilną odpowiedzialnością odszkodowawczą, co oznacza, że w zakresie nieuregulowanym w tym przepisie do tej odpowiedzialności zastosowanie mają zasady ogólne.

Oznacza to zarazem, że poszkodowanego obarcza dowód nie tylko powstania szkody, ale i jej wysokości oraz dowód **związku przyczynowego pomiędzy zachowaniem członka zarządu, które to zachowanie musi być sprzeczne z prawem lub statutem a szkodą**. Odpowiedzialność ta oparta jest przy tym na domniemaniu winy pozwanego (zob. bliżej np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2013r. w spr. IV CSK 730/12, LEX nr 1396454).

Rzecz jednak w tym, że sąd I instancji oparł swoje rozstrzygnięcie na stwierdzeniu, iż pozwany nie dopuścił się takich zachowań, które pozostawałyby w normalnym związku przyczynowym (art. 361 § 1 kc) z powstałą w majątku powódki szkodą.

Argumentacja sądu, przywołana na wsparcie takiego stanowiska w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia, zasługuje na pełną aprobatę, co zwalnia sąd odwoławczy z obowiązku ponownego jej szczegółowego powtarzania.

W szczególności podzielić należy pogląd, iż nie ma normalnego związku przyczynowego między zaniechaniami pozwanego w zakresie obowiązku podjęcia działań w kierunku powołania rady nadzorczej spółdzielni a przestępczymi działaniami innego członka zarządu, i ewentualnie pracowników banku, prowadzącymi do zawłaszczenia zgromadzonych na koncie powódki środków finansowych.

Pozwanemu nie można też przypisać winy polegającej na braku należytego nadzoru nad kontem, poprzez np. bieżące śledzenie dokonywanych na nim operacji.

Mógł on bowiem pozostawać w uzasadnionym przekonaniu, że bank, jako instytucja o najwyższym teoretycznie poziomie zaufania i profesjonalizmu, respektować będzie zasadę o ustalonym umownie (i wynikającym z przepisów ogólnych art. 54 prawa spółdzielczego) obowiązku posiadania także jego zgody co do jakichkolwiek wypłat z konta.

Z kolei nie do końca zrozumiała, a przede wszystkim sprzeczna z podstawowymi zasadami logiki, jest argumentacja powódki, zgodnie z którą o tym, że pozwany współdziałał z H. K. (1) w zagarnięciu dochodzonych pozwem kwot miałyby świadczyć okoliczność, iż na nadzwyczajnym zgromadzeniu w dniu 19 grudnia 2008r. proponował on rozdysponowanie w trybie likwidacji spółdzielni kwoty zbliżonej do sumy wypłaconej przez H. K. (1) , a wcześniej ulokowanej na koncie jako uzyskanej ze sprzedaży udziałów w spółce komunalnej.

Po pierwsze, trudno byłoby uznać, aby pozwany zmierzał w ten sposób do ukrycia przed członkami spółdzielni faktu wcześniejszego wykorzystania już tej kwoty, skoro, według jego projektu, w zdecydowanej większości miałyby ona być przeznaczona na wypłaty dla samych spółdzielców.

Poza tym , zgłoszenie tego rodzaju propozycji świadczy właśnie o tym, że pozwany pozostawał w usprawiedliwionym przekonaniu, że cała suma, uzyskana ze sprzedaży udziałów, w dalszym ciągu pozostaje na koncie bankowym powódki, a więc, że nie wiedział o bezprawnych działaniach H. K. (1), ani w nich nie współuczestniczył.

Z tych przyczyn na podstawie art. 385 kpc Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku.

Bogdan Wysocki Elżbieta Fijałkowska Małgorzata Gulczyńska